

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๕๓๑๔/ ๓๕๖๑

ควค. 3/153
ที่ 4 ม.ป. ๕๘
ลา 14 10 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส15813
รับที่ : ๘11729/53
วันที่ : 04 ม.ย. 58 เวลา : 13:43

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เลขที่ ๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล”

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๕๖ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
๒. รายงานผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล” จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. วิดีทัศน์รายงานผลการดำเนินงาน “ปทุมธานีโมเดล”

ด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอรายงานผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล” มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีมติ (๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗) เรื่อง ข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดมาตรการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหายาเสพติดและการสร้างที่อยู่อาศัยราคาถูกสำหรับคนกลุ่มรายได้น้อย และต่อมาที่ประชุมร่วมคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) เรื่องข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเจรจากับประชาชนในพื้นที่ในการย้ายที่อยู่อาศัย และให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จัดหาที่อยู่อาศัยใหม่ให้แก่ประชาชนกลุ่มดังกล่าว โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแนวทางการจัดระบบสาธารณสุขและผังเมืองด้วยนั้น

๑.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหนังสือที่ พม ๐๒๐๙/ว ๐๑๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ แจ้งข้อสั่งการนายรัฐมนตรี ซึ่งมีบัญชาให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เร่งดำเนินการจัดสร้างบ้านมั่นคง บนที่ดินตามริมคลองเป็นการนำร่อง รวมทั้งดำเนินการตามข้อสั่งการนายรัฐมนตรีในคราวประชุมรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘

๑.๓ จากข้อสั่งการดังกล่าว จังหวัดปทุมธานีได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ร่วมดำเนินการโครงการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะ “ปทุมธานีโมเดล” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกชุมชนริมคลองหนึ่ง สร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ให้กับผู้อยู่อาศัยในชุมชนคลองหนึ่งเดิม พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกด้านอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๑.๔ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้ดำเนินการแต่งตั้งกลไกการขับเคลื่อนงานคณะกรรมการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี และคณะทำงานตรวจสอบการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินใช้ในการแก้ไขปัญหาคอนยากจนบุกรุกที่ดินสาธารณะ ซึ่งขณะนี้จังหวัดปทุมธานีโดยคณะทำงานตรวจสอบการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ ได้นำเสนอรูปแบบที่ดินคลองเชียงรากใหญ่ สำหรับจัดสรรให้กับประชาชน รวมทั้งมีการจัดทีมลงสำรวจข้อมูล ผู้เดือดร้อนรายครัวเรือน และประสานคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมืองมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อออกแบบแนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัย เปิดเวทีประชาพิจารณ์ทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาชุมชนริมคลองให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งได้มีการจัดกิจกรรมแถลงข่าวเปิดตัวโครงการแก้ไขปัญหาคอนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล” เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โครงการก่อสร้างชุมชนใหม่ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ และสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน โดยมีการลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเจตนารมณ์ร่วมกันในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคอนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาบุกรุกริมคลอง ดำเนินการสอดคล้องตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๕๖ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่องข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘

/๔. สาระสำคัญ ...

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ เนื่องจากจังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกรุงเทพมหานคร มีโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง ทำให้ราษฎรจากจังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งผู้ยากไร้ อพยพมาอาศัยอยู่จำนวนมาก ทั้งที่ย้ายเข้ามาในพื้นที่อย่างถูกต้อง รวมถึงประชาชนแฝง และมีราษฎรส่วนหนึ่งที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่ของเอกชนที่ยังไม่มีสิ่งปลูกสร้าง กลายเป็นชุมชนแออัดหลายแห่งในจังหวัดปทุมธานี ทำให้ประสบปัญหาข้อพิพาทระหว่างราษฎรในชุมชนแออัดและเอกชนที่เป็นเจ้าของพื้นที่อยู่ โดยเฉพาะปัญหาการบุกรุกริมคลอง ซึ่งการก่อสร้างรั้วล้าคลุม นอกจากส่งผลต่อการระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพแล้ว สภาพการอยู่อาศัยในชุมชนแออัดริมคลอง พบว่า มีสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม มีสิ่งผิดกฎหมายในชุมชน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชน โดยเฉพาะคลองหนึ่งมีประชาชนบุกรุกอยู่จำนวน ๙ ชุมชน ๑,๐๖๐ ครัวเรือน มีลักษณะเป็นชุมชนแออัด ส่งผลต่อปัญหาทางสังคม สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาด้านอาชญากรรม คุณภาพชีวิตไม่ดี

๔.๒ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการ ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้กำหนดมาตรการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการสร้างที่อยู่อาศัยรั้วล้าแนวลำคลอง และทางระบายน้ำ ต่อมาได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเจรจากับประชาชนในพื้นที่ในการย้ายที่อยู่อาศัย โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดหาที่อยู่อาศัยใหม่ให้แก่ประชาชนกลุ่มดังกล่าว โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแนวทางการจัดระบบสาธารณูปโภคและผังเมืองด้วย

๔.๓ จังหวัดปทุมธานีได้สนองตอบนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่จะแก้ไขปัญหาการบุกรุกริมคลองที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้เข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พลตำรวจเอกอดุลย์ แสงสิงแก้ว) เพื่อหารือในการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พลตำรวจเอกอดุลย์ แสงสิงแก้ว) ได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปทุมธานี และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจังหวัดปทุมธานีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินใช้ในการแก้ไขปัญหาคนยากจนบุกรุกที่ดินสาธารณะ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการสำรวจตรวจสอบที่ดินเสื่อมสภาพประชาชนเลิกใช้ประโยชน์รกร้างว่างเปล่า และมีความพร้อมจัดสรรเป็นที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน ดำเนินการขึ้นทะเบียน ถอนสภาพ เปลี่ยน หรืออื่นๆ ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาจัดสรรเป็นที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน หรือรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๔.๓ ที่ผ่านมา คณะทำงานตรวจสอบการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินใช้ในการแก้ไขปัญหาคนยากจนบุกรุกที่ดินสาธารณะ ได้นำเสนอรูปแบบที่คลองเชียงรากใหญ่ จำลองจากระวางแผนที่ (ไม่ได้รังวัดหน้างานจริง) เนื้อที่โดยประมาณ ๔๒-๑-๓๘.๖ ไร่ ไว้สำหรับจัดสรรให้กับประชาชน และมีการจัดทีมลงสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนรายครัวเรือน จับพิกัด GPS จำนวน ๑๐ ชุมชน ๑,๐๖๐ ครัวเรือน ประกอบด้วย

ชุมชน	จำนวน
ชุมชนบัวหลวง หมู่ที่ ๙ และชุมชนวันครู หมู่ที่ ๑๐	๗๓ ครั้วเรือน
ชุมชนบัวหลวง หมู่ที่ ๙ (สะพานเทพกฤษณ์ถึงสะพานตลาดไท)	๘๔ ครั้วเรือน
ชุมชนวัดบางชัน หมู่ที่ ๘	๖๙ ครั้วเรือน
ชุมชนบัวหลวง หมู่ที่ ๙	๓๘ ครั้วเรือน
ชุมชนวันครู หมู่ที่ ๑๑ และชุมชนคุณหญิงส้มจีน หมู่ที่ ๑๓-๑๔	๑๐๐ ครั้วเรือน
ชุมชนศิริภาพ	๑๐๐ ครั้วเรือน
ชุมชนมิตรแท้	๑๗๐ ครั้วเรือน
ชุมชนผาไทย - ผาเมือง	๑๐๐ ครั้วเรือน
ชุมชนแก้วนิมิต (มุสลิมคลองหนึ่ง)	๑๖๙ ครั้วเรือน
ชุมชนทองแท้	๑๕๗ ครั้วเรือน

และประธานคณะกรรมการสาธารณสุขและการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อออกแบบแนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยได้เปิดเวทีประชาพิจารณ์ทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาชุมชนริมคลองให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๖๔ ครั้วเรือน เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ ณ เทศบาลท่าโขลง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รวมทั้งได้จัดกิจกรรมแถลงข่าวเปิดตัวโครงการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล” เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โครงการก่อสร้างชุมชนใหม่ บริเวณข้างคลองเชียงรากใหญ่ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ และสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ซึ่งได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องจำนวน ๙ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเทศบาลเมืองคลองหลวง สำนักงานเทศบาลเมืองท่าโขลง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี อำเภอลองหลวง สำนักงานโครงการชลประทานปทุมธานี คณะสาธารณสุขศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) เพื่อสร้างเจตนารมณ์ร่วมกันในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล” ตามแผนงานแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาบุกรุกคลองตามมาตรการจัดระเบียบแก้ไขปัญหชุมชนแออัด และการก่อสร้างที่อยู่อาศัยราคาถูกและถาวรและระบายน้ำ

๔.๓ โดยในระยะต่อไป จะดำเนินการเรื่องที่ดินเพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดสรรที่อยู่อาศัย ลงพื้นที่ทำความเข้าใจรายชุมชน/จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัยระยะแรกจำนวน ๓๖๔ ครั้วเรือน ในพื้นที่เทศบาลท่าโขลง จำนวน ๕ ชุมชน ได้แก่ ชุมชนวัดบางชัน ชุมชนบัวหลวง ชุมชนวัดครู ชุมชนคุณหญิงส้มจีน และชุมชนท่าโขลง และในส่วนพื้นที่เทศบาลคลองหลวง จะมีการเปิดเวทีประชุมประชาพิจารณ์

เพื่อทำความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำข้อมูลผู้เดือดร้อนเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การพิจารณาสีทธิในการพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ปทุมธานีโมเดลต่อไป และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะดำเนินการลงพื้นที่พูดคุยเพื่อหาแนวทาง การออกแบบการอยู่อาศัยให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์เพื่อเชื่อมโยงเป็นศูนย์กลางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชนในมิติอื่นๆทั้งเศรษฐกิจ สวัสดิการชุมชน เด็กและเยาวชน และเตรียมเสนอโครงการงบประมาณในการสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยในการแก้ไขปัญหาผู้บุกรุกริมคลองตามแผนที่วางไว้ พัฒนาระบบสาธารณูปโภคในชุมชน ดำเนินการก่อสร้างที่อยู่อาศัย และพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ

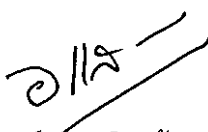
๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยเพื่อคนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะจังหวัดปทุมธานี “ปทุมธานีโมเดล”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

โทร. ๐-๒๓๗๘-๘๓๐๐ ต่อ ๘๕๕๒/๘๕๕๖

โทรสาร ๐-๒๓๗๘-๘๓๙๘